

۲. حجیت قطع بنا بر مبنای مشهور

مشهور: القطع حجة بذاته (قبح العقاب بلا بیان و حسن العقاب مع البیان)

مقابل مسلک حق الطاعه مشهور حجیت را از لوازم و ذاتیات قطع میدانند و میگویند هر جا قطع بود حجیت هم هست.

* **همچنین مشهور قائلند به الانتفاء عند الانتفاء:** یعنی هر کجا قطع نبود حجیت هم نیست، یعنی اگر ظن و گمان داشته باشیم حجت نیست، زیرا قطع دایره مدار حجت است نه ظن و گمان.

* **مشهور میگویند:** حال که گفتیم حجیت از ذاتیات قطع است پس قابل انفکاک از قطع نیست یعنی شارع نمیتواند به ما بگوید قطع شما حجت نیست (لاتناله قطع الشارع نفیا و اثباتا).

* حال اگر قطع به حکمی پیدا کردیم آیا شارع میتواند ترخیصی داشته باشد؟

مشهور: نه نمیتواند ترخیصی داشته باشد، زیرا اگر مکلف قطع به تکلیفی پیدا کرد عقل حکم میکند که عصیان این تکلیف قبیح است، اگر مولا اذن به ترخیص داد یعنی مولا ترخیصی به معصیت داده که عقلا قبیح است و مولا چنین کاری انجام نمیدهد (الترخیص فی القبیح محال).

شهید صدر: قبلا هم بیان شد، شما میگویید حجیت از لوازم قطع است، آیا قطع به امر هر کسی حجیت و منجزیت دارد؟ خیر، پس آنچه حجیت دارد مولویت مولاست (یعنی حق الطاعة) نه قطع.

* منشاء مولویت ممکن است خالقیت، قهر و غلبه یا غیره باشد.

پس: موضوع منجزیت انکشاف امر مولاست نه قطع.

* **مولا کیست؟** من له حق الطاعة

* **حق الطاعة دایره اش چقدر است؟** شهید صدر: هم قطع هم ظن و هم احتمال

سوال: آیا مولا میتواند ترخیصی بفرستد و دایره اطاعت خود را کم کند؟

جواب: اگر ما گفتیم حجیت و منجزیت دایره مدار حق مولاست، مولا میتواند اسقاط حق کند و از حق خود بگذرد، به این بیان که در مقام ثبوت میتواند ولی در مقام اثبات امکان خارجی ندارد زیرا عبد قبول نمیکند و امر مولا لغو میشود و مولای حکیم امر مرتکب لغو نمیشود.